

FMV Veteranklubbs besök av Waxholms fästning torsdagen den 6 september 2018.

FMV Veteranklubbs utflykt till Waxholms fästning genomfördes i ett bra sensommar-väder med deltagande av 45 veteraner. Utflykten började med båtferd från Strandvägen med M/S Cinderella I. Efter överens-kommelse med fartygets kapten blev gruppen landsatt direkt på Waxholmen – ön där fästningen ligger. Huvudmålet med fästningsbesöket var att se den utställning av sjöminor som sedan 12 maj 2018 infogats i fästningsmuséet – inlagda i tidsordning i muséets övriga ut-ställningar. Besöket inleddes med lunch i fästningens restaurang inrymd i pansarbatteriet - ur-sprungligen avsett som plats för flera stora kanoner. Lunchen bestod av Wallenber-gare samt kaffe och kaka.

Veteraner anländer till Waxholms fästning

Foto: Bertil Adler

Lunch i Pansarbatteriet

Foto: Bertil Adler

På borggården för att se den stora utomhusutställningen av sjöminor

Foto: Bertil Adler

Den typiska kontaktminan på sina förankringsdon. Minan detonerade vid påsegling

Foto: Bertil Adler

Några s k avståndsminor för förankring under vattenytan eller för bottenläge (den gröna). Denna typ av minor detonerade av olika typer och kombinationer av fartygs-liknande signaturer som kunde bestå av t ex magnetik - akustik - tryck

Foto: Bertil Adler

Bottenavståndsminor, den högra var Sveriges största mina med 600 kg sprängme-del. Minorna fälldes genom att de rullades på minrälsen ut i minfartygens akter.

Foto: Bertil Adler

Många av de svenska avståndsminorna var mycket svåra eller t o m omöjliga att svepa med magnetisk – akustiska minsvep. Sådana minor måste röjas med minjakt-fartyg som letar upp minorna med minjaktsonarer och sedan med hjälp av röjdykare eller fjärrstyrda undervattensfarkoster placerar sprängladdningar intill minorna som därefter sprängs genom fjärrutlösning med en akustisk signal från minjaktfartyget.

Inne i muséet skedde rundvandring i två grupper, vardera anförd av två guider, varav den ena i varje grupp var minexpert. Vi informerades om kustförsvaret från 1500-talet fram till nutid. Försvarsanläggningarna bestod av ett stort antal kanonbatterier, minspärrar och försänkningar (stenbarriärer strax under vattenytan) i sunden mellan närliggande öar. Idag är alla befästningar, kanoner och minor avvecklade, även de mest moderna anläggningarna.

Minvapnet var uppdelat i Flottans minsystem med flera olika mintyper med olika egenskaper och Kustartilleriets minsystem, också av flera olika mintyper, som vanlig-en var kontrollerbara, d v s kunde utlösas manuellt genom kabelanslutning.

Flottans minor avsågs läggas ut utomskärs i stora långa minspärrar som en yttre sköld mot fiendens invasionsflottor.

Kustartilleriets minor avsågs läggas ut i inloppsleder, skärgårdar samt i hamninlopp och även i hamnar.

Minorna var vanligen kontrollerbara för kabelansluten manuell utlösning från skyddade minstationer. I många viktiga inloppsleder fanns dessa mineringar permanent utlagda i fredstid för att hålla hög insatsberedskap. Minorna var säkrade för att kunna överseglas i fredstid utan risk. Exempelvis så var inloppet till Stockholm permanent minerat i leden söder om Sandhamn. Många av oss har färdats över dessa minor med t ex Finlandbåtarna.

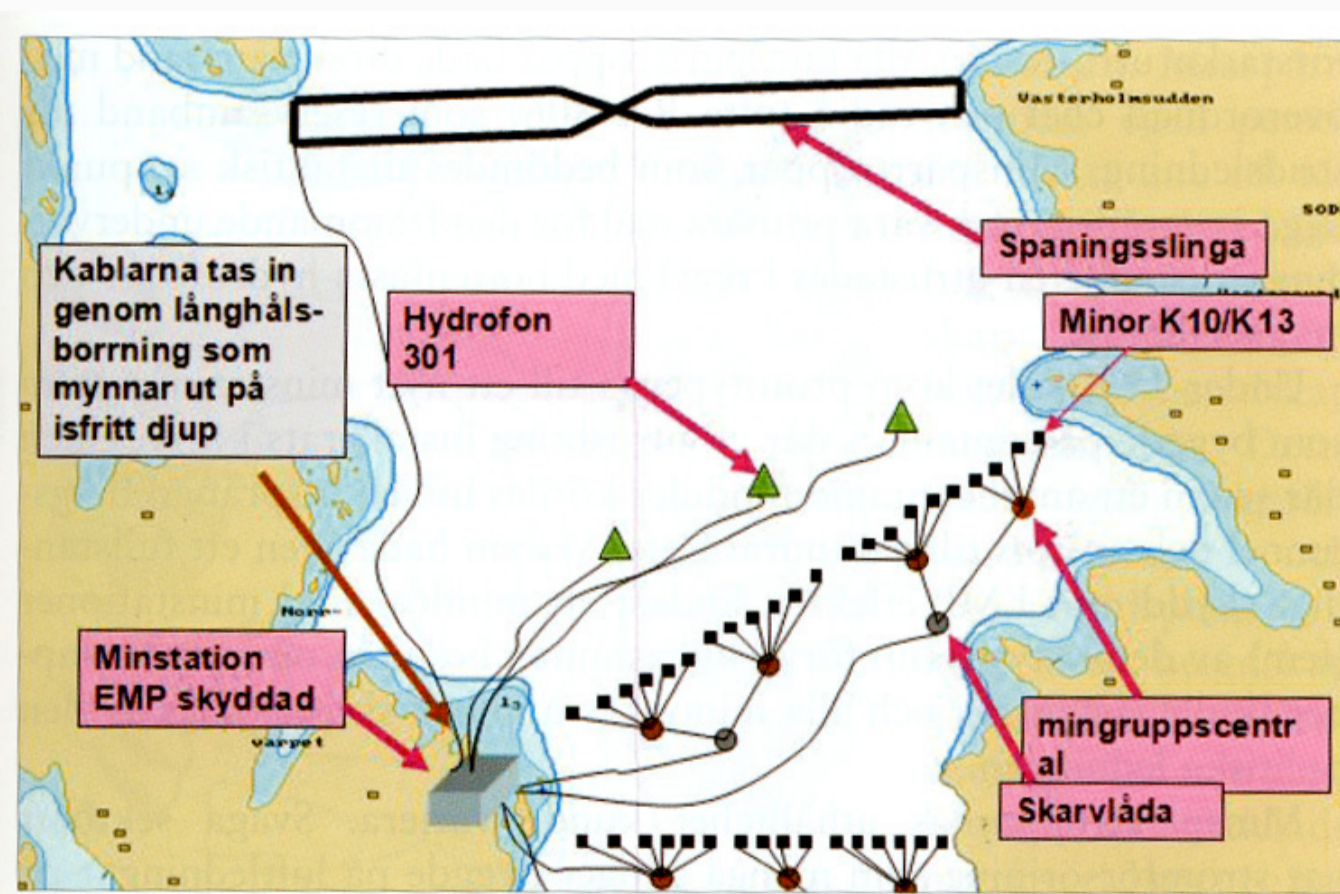
Kustartilleriets långskjutande kanoner skyddade mineringarna från att röjas av fiendens minröjningsfartyg och minsvepare.

De modernaste minorna har en hög teknisk nivå i de sensorer som ska avståndsutlösa minorna när ett fartyg passerar. Det handlar om teknikområden för sensorer inom signaturområdena magnetik – akustik – tryckförändringar (som uppstår när fartyg passerar över) – elektrisk signatur (från bl a fartygens galvaniska strömmar) samt i vissa fall ytterligare avancerade signaturer. De har också logik för upptäckt av fartygssimulerande minsvep för att undvika att detoneras av de minsvep som sänder ut signaturer som ska likna fartyg.

Sveriges första sjömina – detonerades vid påsegling av spröten

Foto: Bertil Adler

Skissen ovan visar principen för Minspärrtropp typ 1 med mineringssystem M7. Typ 1-tropparna var uppgraderade med spaningsutrustning. Oftast hade Typ 1-tropparna två spaningslingor framför min- och hydrofonsystemet och dessutom spaningslingor bakom systemet.

Skiss över minspärr, s k Minspärrtropp typ 1, för Kustartilleriet med minsistem och spaningsystem med magnet och hydrofoner (undervattensmikrofoner)

Foto: Bertil Adler

Mina K13 med tändkabel Användes av Kustartilleriet

Foto: Bertil Adler

Uppskuren strandförsvarsmina som visar induktionsspolen, avsedd för detonering av minan vid magnetisk påverkan från t ex en landstigningsbåt

Foto: Bertil Adler

Efter den gedigna informationen om Sveriges kustförsvaret avslutades museibesöket varefter veteranerna på egen hand kunde titta runt i fästningen och sedan åka med linfärjan tillbaka till Waxholm och ta båt eller buss hemåt.